

Vlaams
Parlement

vergadering **C118 – LEE16**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 4 februari 2014

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Materialendecreet en de invoering van minimale en maximale afvaltarieven - 802 (2013-2014)	3
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de overdracht van bezoekerscentra en de implicaties daarvan voor het Vlaams natuurbeleid - 838 (2013-2014)	4
Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over Bionerga en het beleid inzake afvalverbranding - 883 (2013-2014)	7

■

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het Materialendecreet en de invoering van minimale en maximale afvaltarieven - 802 (2013-2014)

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, het zogenaamde VLAREMA, trad in werking op 1 juni 2012. Deze reglementering geeft uitvoering aan het Materialendecreet dat de basis vormt voor de overgang van een afvalstoffenbeleid naar een duurzaam materialenbeleid.

In het kader van het VLAREMA werden op 1 juli 2013 enkele nieuwe regels van kracht zoals het invoeren van minimum- en maximumtarieven voor de inzameling van bepaalde afvalfracties. Bedoeling was dat openbare besturen hun tarieven zodanig vaststelden dat ze binnen de vooropgestelde vork van het VLAREMA vielen.

De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) zou een rondvraag hebben gedaan bij alle Vlaamse gemeenten om na te gaan wat de stand van zaken is over het invoeren van de minimum- en maximumtarieven voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen.

Minister, kunt u de belangrijkste resultaten van deze rondvraag toelichten?

Hoeveel en welke gemeenten voldoen aan de opgelegde reglementering? Hoeveel en welke gemeenten doen dit niet?

Weet u waarom bepaalde openbare besturen niet voldoen? Is het de bedoeling dat u zult optreden tegen die openbare besturen die niet voldoen? Zo ja, op welke manier en op welke termijn?

Voldoen deze resultaten aan uw verwachtingen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik sluit me aan bij deze vraag, in het bijzonder wat het principe betreft van een vork van minimum- en maximumafvaltarieven. Er zijn echter een aantal opmerkingen bij de interpretatie en bij de concrete uitwerking daarvan op lokaal niveau. Zo wil men een aantal huisvuilzakken gratis aanbieden en dan een verhoogd tarief laten gelden voor de bijkomende huisvuilzakken. Vraag is dan of dat past binnen het VLAREMA. Een aantal gemeentebesturen zitten met die vraag. Ik ben dan ook benieuwd naar het resultaat van die rondvraag.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Op basis van de bij de OVAM beschikbare gegevens voldeden op 1 februari 286 gemeenten aan de bepalingen voor restafval – huisvuil en grofvuil –, 22 gemeenten voldoen nog niet.

De gemeenten die niet in orde waren op 1 februari 2014, zijn Brugge, Knokke-Heist, Koksijde en Oostende voor West-Vlaanderen. In Oost-Vlaanderen zijn het de gemeenten Aalter, Brakel, De Pinte, Destelbergen, Gent, Lovendegem, Maarkedal, Horebeke, Zingem en Zulte. In de provincie Antwerpen gaat het over de stad Antwerpen zelf, Arendonk, Edegem, Schelle en Zoersel. Voor Vlaams-Brabant gaat het over de gemeente Sint-Genesius-Rode en voor Limburg over de gemeente Genk.

Minstens 11 van de 22 gemeenten die momenteel niet voldoen, zullen zich in de loop van 2014 in orde stellen. Zij hebben overleg gehad met de OVAM. Wanneer er vragen zijn over andere toepassingen en dergelijke meer, wordt contact opgenomen met de OVAM en wordt er gezocht naar oplossingen.

Niet voor alle gemeenten is aan te duiden wat de oorzaak is van het feit dat ze niet voldoen. Mogelijke oorzaken zijn de complexe grootstedelijke problematiek zoals in Gent en Antwerpen. Kleinere gemeenten hebben dan weer het probleem dat ze geen goed of een te klein containerpark hebben of dat ze geen geschikte locatie vinden voor uitbreiding.

De gemeenten die niet voldoen, worden blijvend opgevolgd. Zij worden op een constructieve wijze door de OVAM aangesproken en begeleid om zich in orde te stellen.

Op dit ogenblik voldoet 93 procent van de Vlaamse gemeenten aan de VLAREMA-bepalingen. Dit resultaat is er gekomen dankzij de inspanningen van de meeste intercommunales en van de OVAM, op een klantvriendelijke en pragmatische wijze. Dit is de stand van zaken.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Minister, ik dank u voor het antwoord. De resultaten zijn alvast heel positief, want 286 lokale besturen voldoen aan de bepalingen van VLAREMA. Ongeveer 90 procent van de Vlaamse lokale besturen is dus in orde. Ik begrijp uit uw antwoord dat het de bedoeling is om de 22 gemeenten die nog niet voldoen, te begeleiden via de OVAM.

De heer Sanctorum stelt een heel interessante vraag. Wat als een lokaal bestuur bij de tarifiering voor huisvuilzakken in eerste instantie iets meer vraagt voor een huisvuilzak, maar die koppelt aan een aantal gratis huisvuilzakken? Die koppeling moet misschien eerst worden afgetoetst bij Algemeen Toezicht, maar ik meen begrepen te hebben dat Algemeen Toezicht er al een goedkeuring voor heeft gegeven.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: U hebt daarnet gezegd, minister, dat 11 van de 22 gemeenten waarschijnlijk in orde zullen zijn, maar wat als bepaalde gemeentebesturen toch voet bij stuk houden en zich niet aanpassen aan de regelgeving? Wat gebeurt er dan? Is er ergens een stok achter de deur? Wat zal er exact ondernomen worden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Wij gaan verder in overleg met de OVAM. We geloven niet echt in de repressieve aanpak. Dat weet u. Soms is het zo dat men bijvoorbeeld echt geen geschikte locatie vindt om een groter containerpark aan te leggen. Dan is er echt een probleem en is het niet evident om effectief op te treden.

Als op termijn blijkt dat een aantal gemeenten of steden halsstarrig weigeren om de regelgeving toe te passen, dan moeten wij erover nadenken hoe we daar verder mee omgaan. Op dit moment is nog niet uitdrukkelijk bepaald hoe we tot een sanctie kunnen overgaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de overdracht van bezoekerscentra en de implicaties daarvan voor het Vlaams natuurbeleid - 838 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, het witboek Interne Staatshervorming stelde in Doorbraak 62 een bundeling voor van bovenlokale bezoekers- en NME-centra (natuur- en milieueducatie) voor. Daarom vallen deze centra, met uitzondering van Groenendaal en De Helix in Geraardsbergen, sinds begin 2014 onder de bevoegdheid van de provincies, zo ook de bezoekerscentra De Otter in Diksmuide en De Nachtegaal in De

Panne, beide gekoppeld aan belangrijke natuurrealisaties van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) in West-Vlaanderen, in het eerste geval samen met Natuurpunt.

In een overzichtsnota over de stand van zaken van de bevoegdheidsoverdracht, geschreven door de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en daterend van december 2013, staat dat op 25 september 2013 de VVP-beleidscommissie een voorstel tot taakverdeling betreffende NME goedkeurde tussen de Vlaamse overheid en de provincies, hierin begrepen de over te dragen NME- en bezoekerscentra. Dat voorstel legden ze begin oktober voor aan uw administratie, maar het document stelt ook dat er voor december nog geen reactie op kwam.

Tenzij ik me vergis, kunnen we daaruit concluderen dat er een maand voor de overdracht van de centra eigenlijk nog geen visie was over de over te nemen NME-taken. Er waren dus alleszins ook nog geen concrete afspraken gemaakt tussen de provincies en de Vlaamse overheid. Minister, vandaar een aantal vragen.

De meeste bezoekers- en NME-centra worden nu aangestuurd vanuit de provincies, waarbij elke provincie haar eigen accenten kan leggen. Op welke manier zal het Vlaamse natuurbeleid in deze veranderde en versnipperde provinciale context de kans krijgen zo breed mogelijk te worden vertaald naar de bevolking?

Welke garantie hebt u gekregen van de provincie West-Vlaanderen – want ik concentreer me op de dossiers van De Otter en De Nachtegaal – dat de jarenlange inspanningen van het Vlaamse Gewest tot uitbouw van natuurreservaten aan de Westkust en in de IJzer- en Handzamevallei voldoende aandacht zullen blijven krijgen in de provinciale bezoekerscentra?

De provincies hebben, net als de provinciale afdelingen van het ANB, groenarbeiders die aan beheer doen in de eigen groendomeinen en reservaten. In het kader van een verdere rationalisering moeten we ons de vraag durven te stellen of deze provinciale teams niet beter onder de vleugels van de Vlaamse overheid komen. Kostenefficiëntie is hierbij uiteraard belangrijk. Vandaar mijn vraag: hebt u zicht op de kostprijs per hectare of op het aantal hectare per arbeider – ik weet niet welke sleutel daarvoor gehanteerd wordt – voor de terreinen die enerzijds door het Agentschap voor Natuur en Bos worden beheerd en anderzijds voor de provinciale domeinen?

Wat vindt u van het idee – dat ik af en toe eens hoor in de wandelgangen – om provinciale domeinen waar geheel of gedeeltelijk instandhoudingsdoelstellingen voor geformuleerd zijn, onder het beheer van de Vlaamse overheid te stellen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, voor de doorstroming van het Vlaamse natuur- en milieueducatiebeleid blijven De Helix in Grimminge, De Vroente in Kalmthout en de medewerkers van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie in De Nachtegaal in De Panne behouden als gewestelijke kennis- en vormingscentra voor natuur en milieu, waarmee de ondersteuning van het innoverend NME-gebeuren in Vlaanderen ook gegarandeerd blijft. Ze werken hiervoor complementair aan provinciale en lokale NME-initiatieven vanuit de gemeenten, ngo's en andere betrokken organisaties.

Het was voorzien in het witboek dat de focus ook verschuift van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie naar vorming en ondersteuning van de intermediären (educatoren, vormingswerkers, leerkrachten, gidsen enzovoort) en het verspreiden van praktijkgerichte en innoverende natuur- en milieueducatie. Het departement zal dus blijven inzetten op de werking van deze Vlaamse kennis- en vormingscentra voor natuur en milieu.

Door de geografisch verspreide ligging van deze centra blijft de Vlaamse overheid voldoende verankerd en blijft de kans om het eigen natuur- en milieubeleid zo breed mogelijk te vertalen naar de bevolking. De gebieden waarin deze centra liggen, zijn bovendien elk op zich uniek en van gewestelijk belang. Het gaat over kust en duinen, polder, heide en zandgronden, bossen, akkers en weilanden. Daarnaast is er ook plaats om thema's van gewestelijk en

internationaal belang via aangepaste methodieken en programma's onder de aandacht te brengen. Een voorbeeld daarvan is klimaat en duurzame ontwikkeling, iets wat wellicht provinciaal minder aan bod zal komen.

Eind 2013 werd tussen de provincie West-Vlaanderen en het departement LNE een samenwerkingsovereenkomst rond de NME-werking opgesteld. Op basis van dit document werd een meer afgelijnde taakverdeling tussen de personeelsleden van beide bestuursniveaus vastgesteld. Zo wordt de provincie West-Vlaanderen verantwoordelijk voor het uitvoeren van de dagelijkse uitbating van het centrum De Nachtegaal, het inplannen van de educatieve reservaties, het coördineren en plannen van eigen gidsen, het uitlenen van educatief materiaal, het actualiseren en in stand houden van een info- en documentatiecentrum en het onderhouden alsook het vernieuwen van de tentoonstellingen. Aansluitend op wat ik reeds heb gezegd, zullen de medewerkers van het departement LNE zich meer toeleggen op het uitwerken van een concreet vormingsaanbod op maat van diverse doelgroepen, het verzorgen van vormingen op verplaatsing, het initiëren en coördineren van educatieprojecten en tegelijk opvullen van ontbrekende schakels en leemtes door het opzetten van proeftuinen. Op vraag van de provincie West-Vlaanderen werd deze samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor een periode van negen jaar.

Meer specifiek met betrekking tot het Vlaamse natuurbeleid wil ik er verder op wijzen dat de werking van de NME-centra vooral gericht was op educatie, meer bepaald het overbrengen van algemene kennis over en inzicht in natuur en bos, vooral gericht op scholen. Het is duidelijk dat de meeste provincies over grote expertise rond dit thema beschikken. Omdat vandaag de gouverneurs op bezoek zijn in het Vlaams Parlement, moeten we dit zeker benadrukken. Daarom heeft de Vlaamse Regering dit beslist.

Voor het uitdragen en kenbaar maken van het gevoerde Vlaamse natuurbeleid worden steeds meer andere instrumenten ingezet. De belangrijkste zijn de publicaties en de website van het ANB, de organisatie van publieksevenementen zoals 'Dag van het Park' en 'Week van het Bos', steun aan de 'Dag van de Aarde', het organiseren van studiedagen en vormingssessies.

De overdracht van de bezoekerscentra De Otter en De Nachtegaal is geregeld in een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie West-Vlaanderen en het ANB, en er zijn een aantal engagementen vastgelegd om elkaars werking te versterken. Deze afspraken houden onder meer in dat het ANB een zichtbaar aanwezigheidsbeleid kan voeren in elk van de zeven bezoekerscentra van de provincie.

Naast een blijvende aanwezigheid in De Nachtegaal en De Otter zal het ANB ook gebruik kunnen maken van de provinciale centra in de Palingbeek, het Bulskampveld, het Zwin Natuurcentrum, de Gavers en Raversijde. Vanuit deze bezoekerscentra zal het ANB kenbaar, bereikbaar en aanspreekbaar zijn. Het ANB zal dit doen door in elk van de bezoekerscentra in een fysiek informatiepunt te voorzien en ook op digitale wijze. Daarnaast voorziet het ANB bij de uitbouw van tentoonstellingen in inhoudelijke ondersteuning vanuit zijn expertise. Het ANB zet eveneens verder in op de ontwikkeling en de versterking van het productaanbod met het oog op natuurbeleving. Als vertrekpunt voor deze beleving worden de provinciale bezoekerscentra maximaal ingezet. Ten slotte bouwt het ANB in de provinciale bezoekerscentra een netwerk van fysiek laagdrempelige aanspreekpunten uit. Zo staat het ANB nog meer open voor bezoekers van de centra en wordt de samenwerking met de partners uitgebreid.

Wij hebben geen kennis van de kostprijs van het beheer van de provinciale domeinen. Een vergelijking van kostenefficiëntie tussen beide instanties is dan ook niet mogelijk. Uiteraard onderneem ik de nodige acties met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Bij de bespreking van het dossier over de instandhoudingsdoelstellingen heeft de Vlaamse Regering ervoor gekozen om besturen en overheidsdiensten te responsabiliseren voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen, zoals trouwens ook in de desbetreffende Europese richtlijnen is bepaald. Wat de provinciale besturen betreft, werden

besprekingen gevoerd over de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen op hun eigen domeinen. Afspraken hierover werden in een samenwerkingsovereenkomst opgenomen. Deze aanpak moet garanderen dat terreinen het gepast beheer krijgen dat nodig is om de aanwezige habitats en soorten in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen. Het ANB engageert zich om de provincies verder op weg te helpen en te ondersteunen bij het opmaken van beheerplannen en concrete terreinmaatregelen.

Mijnheer Vandaele, volgens mij gaat het om een goede samenwerking. Eind vorig jaar zijn goede afspraken geformuleerd. Hierdoor worden taken niet dubbel uitgevoerd. Er wordt complementair gewerkt. Hoewel dit op andere terreinen gebeurt, wordt toch goed samengewerkt.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, uiteraard kennen we de principes van het witboek en staan we daar onverkort achter. Ik krijg soms echter het gevoel dat het op het terrein allemaal wat stroever verloopt. Het wordt niet echt uitgevoerd op de manier die we met het witboek en met de hierover gevormde visies voor ogen hadden. U hebt dat enigszins tegengesproken. Uw antwoord heeft me enigszins gerustgesteld. Ik had het gevoel dat de afspraken en de visievorming met betrekking tot de door mij vermelde dossiers redelijk laat of op de valreep tot stand zijn gekomen.

U hebt blijkbaar geen zicht op de kostenefficiëntie. Ik begrijp dat dit moeilijk is. Dat is jammer. Als overheden die ongeveer dezelfde taak uitvoeren, zou het immers niet slecht zijn eens na te gaan wie dat het efficiëntst doet. Dit kan de partner ertoe aanzetten beter te werken of meer inspanningen te leveren. Ik neem aan dat het niet zo eenvoudig is hier een helder beeld van te krijgen of dit op papier te zetten.

Ik dank u voor uw antwoord. Volgens mij moeten we dit verder blijven opvolgen. We kunnen het belang van de natuur- en milieueducatieve bezoekerscentra niet overschatten. Ik vind het belangrijk dat we al die thema's onder de aandacht van mensen brengen. We moeten het draagvlak vergroten en brede doelgroepen, waaronder ook jongeren, aanspreken. Ik heb me daar destijds zelf nogal mee beziggehouden. Dit is iets wat we zeker in de gaten moeten blijven houden. Dit vormt immers een belangrijk onderdeel van ons milieubeleid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over Bionerga en het beleid inzake afvalverbranding - 883 (2013-2014)

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, mijn vraag om uitleg is in feite gebaseerd op het antwoord op een gelijkaardige actuele vraag die de heer Vandaele tijdens de plenaire vergadering van 22 januari 2014 heeft gesteld. Die actuele vraag had betrekking op Electrawinds. De minister heeft toen letterlijk het volgende verklaard: "Er loopt geen aanvraag voor extra capaciteit in Limburg. Dat wil ik benadrukken. Los van het beroep dat bij mij in behandeling is op basis van de beslissing van de West-Vlaamse deputatie betreffende de biostoom van Electrawinds in Oostende, is er op dit moment geen enkele andere aanvraag in behandeling."

Minister, die uitspraak heeft wat verwarring veroorzaakt. De Raad van State heeft de vergunning voor een oven met uitgebreide capaciteit in Houthalen-Helchteren vernietigd. Het was de bedoeling daar een nieuwe oven met bijkomende capaciteit in te richten. De indieners van het beroep hebben evenwel van de administratie het bericht gekregen dat de

beroepsprocedure bij de minister opnieuw was ingezet. Dat zou al minstens een procedure moeten zijn die bij u lopende is. Daarnaast is er nog een andere procedure, die in feite over dezelfde oven gaat. Het is de bedoeling die oven elders te plaatsen, niet in Houthalen-Helchteren, maar in Beringen. Ook die beroepsprocedure zou bij u lopende zijn.

Technisch gezien zouden er twee beroepsprocedures bij u lopende moeten zijn. In feite gaat het wel telkens om dezelfde oven. Dit staat in contrast met wat u tijdens de plenaire vergadering hebt verklaard. Ik heb deze vraag om uitleg dan ook ingediend om enige verduidelijking te krijgen.

Ondertussen zijn op het terrein nieuwe evoluties vastgesteld. U weet dat tegen de komst van die oven actiecomités zijn opgericht. Nu is ook een scherpe verklaring van een voormalige leidinggevende van Bionerga opgedoken. Die verklaring veroorzaakt lokaal heel wat tumult. Het gaat om de volksgezondheid, om de wijze waarop het afval wordt verwerkt en ook om de gezondheid van de werknemers. De context is niet helemaal duidelijk. Ik weet niet wat we daar exact van moeten denken. Ik zou in elk geval graag uw reactie hierop horen. Het gaat immers om scherpe aantijgingen. Indien hier iets waar van zou zijn, zouden we dit alles zeker ernstig moeten nemen.

Los van de concrete dossiers gaat het natuurlijk om het grote verhaal van het Materialendecreet. Daarnet is al een vraag om uitleg over de afvaltarieven gesteld. Volgens mij is iedereen het er theoretisch over eens dat de verbrandingscapaciteit maximaal in evenwicht met het aanbod aan niet-recycleerbaar brandbaar afval moet zijn en dat er zeker geen overcapaciteit mag bestaan. Er is wat discussie over de cijfers. U weet dat de analyses van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) op een lichte overcapaciteit duiden. U hebt steeds verklaard dat het aanbod en de capaciteit volgens u in evenwicht zijn.

Minister, ondertussen is het uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen herzien. Ik heb vernomen dat de Vlaamse Regering dit al principieel heeft goedgekeurd. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) heeft echter een scherp advies uitgebracht. In dat advies wordt een belangrijke passage onder vuur genomen. In die passage wordt gesteld dat er nog steeds een capaciteitstekort zou zijn. Ik vraag me natuurlijk af of u rekening zult houden met het advies van de Minaraad, dat ook op de cijfers van uw eigen OVAM is gebaseerd.

Tot slot wil ik nog een laatste element in de discussie aanhalen. Dit zijn allemaal deeldossiers, maar ze maken allemaal deel uit van eenzelfde groot verhaal. Ondertussen heeft de West-Vlaamse deputatie blijkbaar de vergunning van Dalkia in Knokke-Heist, weliswaar op proef, tot eind 2015 verlengd. Nochtans had de OVAM een negatief advies gegeven, zich baserend op het Materialendecreet.

Minister, ik had graag wat duidelijkheid. Welke dossiers met betrekking tot afvalverbranding zijn bij u in behandeling wegens een ingediend beroep? Wanneer verloopt de termijn ter zake? Dat zal een termijn van orde zijn, maar ik zou wel graag weten wanneer die verstrijkt of is verstreken. Wat is uw reactie op de aantijgingen, via die fameuze getuigenis van een voormalig leidinggevende van Bionerga? Werd het uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen aangepast, zoals de Minaraad heeft gevraagd en zoals het Materialendecreet dat eigenlijk ook vraagt? Wat onderneemt de Vlaamse Regering concreet om de verbrandingscapaciteit in Vlaanderen geleidelijk af te bouwen, in het voordeel van preventie en recyclage, zoals het Materialendecreet theoretisch beoogt?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, geachte leden, minister, u weet dat ook in Kampenhout, in Vlaams-Brabant, Recover Energy de bouw van een afvalverbrandingsoven plant. Dat is een procedure die al heel lang loopt. In de provincie is er totaal geen draagvlak ter zake. Aansluitend bij de vraag van de heer Sanctorum lijkt het me inderdaad belangrijk dat de Vlaamse Regering eindelijk duidelijkheid schept over de capaciteit. In het verleden hebben we

hier hoorzittingen gehad, waaruit is gebleken dat vraag en aanbod qua capaciteit in evenwicht waren, dus dat er geen nood aan was. Vanuit de oppositie hebben we toen ook voorgesteld dat er een stop zou komen voor bijkomende verleningen qua verbrandingscapaciteit, maar de meerderheid heeft dat toen jammer genoeg niet goedgekeurd. Deze vraag lijkt me zeer terecht. Het is belangrijk dat de Vlaamse Regering nu maar eens duidelijkheid schept over deze capaciteit en mogelijke nieuwe verbrandingsovens in de toekomst.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Mijnheer Sanctorum, ik heb inderdaad een actuele vraag gesteld aan de minister over het dossier van de biostoomcentrale van Electrawinds in Oostende. Toen werd me verweten dat ik de minister iets probeerde te ontfutselen met betrekking tot de beroepsprocedure. Minister, dat was natuurlijk helemaal niet zo. U kent me: dat zou ik nooit durven. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Wat me toen natuurlijk wel interesseerde, is het volgende. Minister, als je ziet dat die biostoomcentrale in Oostende mogelijk zou worden gered, en de mogelijke overnemer stelt dat hij dat wel wil doen, maar toch graag zou hebben dat u hem ook een beetje helpt en hem dan toch die vergunning geeft voor de verbranding van huishoudelijk afval enzovoort, dan stel ik me voor dat dit toch voor enige druk zorgt op u of diegene die moet oordelen over het dossier. Zoiets komt niet altijd een heldere besluitvorming ten goede.

Ik heb begrepen dat die discussie inderdaad nog niet helemaal is beslecht. Als dat onderdeel van Electrawinds wordt gered, dan mag daar toch wat tegenover staan. Dat hoor je ook in de wandelgangen. Ik hoor dat ook in kringen van de provincie West-Vlaanderen, waar ik ook lange tijd heb rondgezworven. Het wordt toch wel normaal gevonden dat men daar dan wel in mee zou gaan.

In die zin blijft de vraag die ik toen stelde, nog altijd enigszins overeind. Als je dat dan doet, valt dat dan te rijmen met de beleidsvisie die we met zijn allen hebben op het beheer van huishoudelijk afval? Ook is er de vraag hoe groen dat eigenlijk nog allemaal is. We moeten vandaag niet ingaan op die discussie. Mijnheer Sanctorum, dit wordt commercie, zoals alles commercie is. Ik heb me daar ook af en toe wel wat vragen bij gesteld.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, op dit moment lopen er drie beroepsdossiers met betrekking tot afvalverbranding. Het eerste dossier is dat van Electrawinds, het dossier Biostoom te Oostende. Het tweede dossier is dat van Bionerga te Houthalen-Helchteren. Daarover moet, na een arrest van de Raad van State, opnieuw een uitspraak worden gedaan. Het derde dossier is dat van Bionerga in Beringen.

U weet dat in het Milieuvergunningendecreet niet in vervaltermijnen, maar in ordetermijnen is voorzien. Dat is een termijn van vijf maanden als het gaat over een inrichting van klasse 1. In de betrokken dossiers komen de ordetermijnen dus neer op 22 augustus 2013 in het geval van Biostoom, op 21 november 2013 voor Bionerga in Houthalen-Helchteren en op 20 maart 2014 voor Bionerga in Beringen. Ik hoef u niet te vertellen dat dit gevoelige dossiers zijn, waarbij de beslissingen ook grondig worden overwogen.

Voor alle duidelijkheid toch dit: het dossier van Biostoom gaat over een beroep tegen de verbranding van maximum 34.000 ton per jaar behandelde huishoudelijke afvalstoffen afkomstig van andere installaties van Electrawinds.

Mijnheer Sanctorum, de twee Limburgse dossiers zijn, zoals u zelf aangeeft, met elkaar verbonden. Het is niet de bedoeling van Bionerga om twee ovens in Limburg te bouwen: vandaar mijn – terechte – uitspraak in de plenaire vergadering dat er geen aanvraag loopt voor extra capaciteit in Limburg. In het dossier in Houthalen-Helchteren was er al een beslissing genomen, maar die is dus vernietigd door de Raad van State, vanwege mogelijke vormfouten in het openbaar onderzoek. Het lijkt me dan ook niet meer dan logisch dat de

beide Limburgse dossiers samen worden bekeken. Dat doen we ook. De termijn van orde voor het dossier van Beringen is dus nog niet overschreden. Dat is 20 maart 2014.

Ik heb via de pers ook kennisgenomen van getuigenissen van een voormalig leidinggevende van het bedrijf Bionerga, die trouwens anoniem wenst te blijven. Zijn getuigenissen bevatten bezwarende informatie over de volksgezondheid, de verwerking van afval en de gezondheid van de Bionerga-werknemers. We moeten een duidelijk verschil maken tussen leefmilieu en volksgezondheid enerzijds en de gezondheid van werknemers anderzijds.

U weet dat er voor werknemers een specifieke wetgeving bestaat. Die behoort tot de bevoegdheid van de arbeidsinspectie en van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg die toezicht moet uitoefenen op welzijn op het werk.

In het nabije verleden is er wat de mogelijke impact op de volksgezondheid betreft overleg geweest tussen de Vlaamse overheid, zowel vanuit leefmilieu als vanuit volksgezondheid met de lokale besturen. Op die overlegmomenten werd afgesproken om via berekende en gemeten immissies in het gebied de mogelijke impact op de volksgezondheid nauwgezet op te volgen.

Het ontwerp tot wijziging van het uitvoeringsplan ‘Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen’ werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 4 oktober vorig jaar. Het openbaar onderzoek hierover loopt op dit moment. Daarna zal de OVAM de ontvangen opmerkingen samen met het advies van de Minaraad verwerken en zal ik uiteraard de wijzigingen van het plan definitief voorleggen aan de Vlaamse Regering. U weet dat het uitvoeringsplan ‘Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen’ stelt dat de verwerkingscapaciteit moet worden afgestemd op het aanbod brandbaar afval. Zoals ik al een paar keer heb gezegd, is dat evenwicht op dit ogenblik bereikt.

In 2014 zal de OVAM opnieuw een grondige evaluatie maken. Ze zal kijken naar de stand van zaken en een nieuw plan opstellen tegen eind 2015. Daarbij zal onder meer de volledige afvalverwerkingshiërarchie worden bekeken om het materialenbeleid verder vorm te geven. Het is logisch dat we telkens blijven vernieuwen en aanpassen.

Dat is de stand van zaken. Het is exact dezelfde informatie als de informatie die ik heb gegeven tijdens de plenaire vergadering. Ik heb ook antwoord gegeven op een aantal bijkomende vragen van de heer Sanctorum en andere collega's.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat die aanvragen betreft, zie ik wel de nuance van wat u bedoelt. U moet daar wel mee opletten. Op de letter gezien, hebt u natuurlijk gelijk dat er geen aanvraag is voor bijkomende capaciteit. Waarom? Waarschijnlijk omdat die capaciteit waarvoor de aanvraag in beroep bij u op uw bureau ligt, al werd opgenomen in het overzicht van vergunde capaciteit. Ik veronderstel dat dat de nuance is. Er is wel een lopend dossier bij u in beroep wat Houthalen-Helchteren en Beringen betreft. Het gaat inderdaad eigenlijk over hetzelfde project of dezelfde oven. Maar die oven is er natuurlijk nog niet. Die zal wel opgenomen zijn in de lijst van vergunde capaciteit, maar hij is er nog niet. In die geest hebt u dus natuurlijk ongelijk. Het item over de lopende aanvragen is bij deze dus verduidelijkt.

Voorzitter, ik zie u fronsen. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Als het niet duidelijk is, wil ik het nog wel eens uitleggen. Minister, u moet mij maar verbeteren indien de nuance die ik heb aangebracht niet correct is. Dat is volgens mij de reden waarom u zegt dat er technisch gezien drie dossiers op uw bureau liggen, maar dat er geen sprake is van een capaciteitsverhoging. Vandaar mijn uitleg.

Minister, het uitvoeringsplan ‘Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen’ moet natuurlijk nog een hele procedure doorlopen. Eventuele opmerkingen van de Minaraad en ook adviezen van de OVAM zullen worden verwerkt. U zegt wel telkens dat uw stelling als minister is dat de capaciteit en het aanbod van niet-recycleerbaar, brandbaar afval in

evenwicht zijn. Waarom staat in het ontwerpplan waarover de Minaraad advies heeft gegeven dan letterlijk: “Uit deze balans” – men verwijst dan naar de balans van het aanbod en de capaciteit – “blijkt dat zelfs in de hypothese dat de calorische waarde van het afval niet wijzigt, er onvoldoende thermische eindverwerkingscapaciteit is voor brandbaar bedrijfsafval in Vlaanderen.” Die passage staat erin. Dat is ook de vraag die de Minaraad stelt: als het allemaal in evenwicht is of als er zelfs een lichte overcapaciteit bestaat, waarom blijft die passage dan bestaan in het huidige ontwerp? Die vraag stel ik mij ook. Ik krijg daar geen duidelijk antwoord op. U zegt gewoon dat aanbod en capaciteit in evenwicht zijn. Waarom is die passage dan behouden?

U hebt niets concreets gezegd over Dalkia in Knokke-Heist, waarschijnlijk omdat u nooit hebt moeten optreden in dat dossier. Waarom heb ik dat ook aan bod laten komen in de discussie? Waarom vind ik dat dossier heel illustratief? Het wijst erop dat Vlaanderen of de Vlaamse overheid onvoldoende greep heeft op die verbrandingscapaciteit. Nochtans zegt het Materialendecreet dat we meer moeten inzetten op preventie, op recyclage. Afvalverbranding staat onderaan in de hiërarchie.

Maar de vergunning van de oven in Knokke-Heist wordt verlengd. Dat is een beslissing van de deputatie. Het eigenaardige is dat er bijvoorbeeld geen de-NO_x wordt geïnstalleerd vanwege de schaal, waardoor het niet economisch haalbaar is. Dat is eigenlijk een kleinere oven die niet optimaal werkt, maar u hebt daar geen enkele grip op. Het toont toch wel een failliet aan van het beleid inzake afvalverbranding in Vlaanderen als u daar geen grip op hebt. Als een deputatie een vergunning verlengt, dan hebt u daar niets aan te zeggen, tenzij er mensen in beroep gaan en het dossier bij u terecht komt. Wat zien we in de praktijk? Er wordt wel een theoretisch kader gecreëerd op Vlaams niveau, via het Materialendecreet en via het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA), maar u hebt de instrumenten niet om dat materialenbeleid vorm te geven. Dat is echt een failliet van dit beleid op het vlak van afval.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, ik kan nogmaals herhalen wat ik daarnet heb gezegd. U verwijst naar één passage uit wat voorlopig is aangenomen in de Vlaamse Regering. Er moet uiteraard ook altijd een onderscheid worden gemaakt tussen het gewone bedrijfsafval en het bedrijfsafval dat vergelijkbaar is met huishoudelijke afvalstoffen. Dat is een heel belangrijke nuance. Voor de rest is het de bedoeling om het openbaar onderzoek te laten lopen, de adviezen te laten inkomen en dan te kijken waar er bijstellingen moeten worden doorgevoerd. Dan kunnen we pas definitief beslissen. Voor de definitieve beslissing genomen is, kan ik daar moeilijk op vooruitlopen.

Ik denk dat we heel consequent zijn in wat we hebben gezegd en in wat we doen. Ook van het materialenbeleid zie je al resultaten op het terrein. Ik wil trouwens ook verwijzen naar de verschillende platformen die we op dat vlak hebben geïnstalleerd en waar ook al de eerste resultaten duidelijk zijn. U focust altijd op één aspect en u vergeet alle andere waar wij absoluut op inwerken. U wilt koste wat het kost bewijzen dat we iets zouden doen waarvan ik beweer dat het iets anders is. Dan zegt u: in de geest zegt u iets anders. Maar toch kunt u niet ontkennen dat wat ik zeg juist is. Ik vind het heel eigenaardig dat u blijft zoeken tot u iets vindt dat niet juist zou zijn. U kunt me daar ook niet op betrappen. Ik denk dat we heel consequent zijn en een heel consequent beleid op dat vlak voeren. Dat gebeurt ook planmatig aan de hand van wat wij aan het begin van deze legislatuur gezegd hebben. Het is de juiste weg die we op dat vlak bewandelen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Wat moet ik er na uw bijkomende uitleg nog aan toevoegen? Dat zijn zo van die semantische toestanden waar niemand een boodschap aan heeft. U gaat niet inhoudelijk in op de kritiek die ik geef. U concludeert dan: mijn beleid is goed en ik krijg

van iedereen gelijk. Dat slaat echt nergens op. Ik heb fundamentele vragen bij uw beleid. Ik raak aan dat u in een eerste ontwerp iets anders schrijft dan wat u altijd zegt in het parlement. Dat lijkt me vrij fundamenteel. Dan zegt u: de procedure loopt nog. Als het gaat over de instrumenten wat afvalverbranding betreft, gaat u er niet verder op in. Waarvan akte, minister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■